

Bavinck '[ontneemt] de moderne critiek ... ons wel degelijk den Christus en de H. Schrift; indien ze waar ware, was het Christendom niet dat, wat Christus en de apostelen ons leren' (H. Bavinck aan J.B. Netelenbos, d.d. 22 april 1919, geciteerd naar: 'Als Bavinck...', 16).

52. J.B. Netelenbos, *Ben ik gereformeerd?*, 32.

53. 'Besluiten van de Classis Middelburg (22 Oct. en 19 Nov. 1919)', in: *Officiële bescheiden inzake de kwestie Ds. J.B. Netelenbos*, 14. De classis baseerde haar besluit op het rapport van de commissie Honig c.s. Merkwaardig is dat de reden waarom de classis Netelenbos schorst, niet voorkomt in het rapport van de commissie.

54. Geciteerd naar: J.B. Netelenbos, *Ben ik gereformeerd?*, 48. Het onderscheid tussen zijn grond en kengrond van het gezag van de Schrift ligt ook ten grondslag aan woorden als: 'voor mij was de Schrift Gods Woord niet, als de Geest het niet in mij getuigde. Als de Schrift laatste grond van het geloof was, waarom beweegt ze dan mijn ongeloovigen buurman niet tot het geloof?' (J.B. Netelenbos, *Ben ik gereformeerd?*, 35).

55. Vgl. een uitspraak van

commissie. Hij had deze omschrijving juist te hulp kunnen roepen in zijn beroep tegen het afzettingsbesluit door de classis.

De discussie tussen Netelenbos en de synodale commissie

Ter voorbereiding op de besluitvorming van de Generale Synode wordt een onderzoekscommissie benoemd, die tot taak heeft de kwestie te onderzoeken en advies uit te brengen. Leden van deze commissie zijn G.Ch. Aalders, K. Dijk en H.W. Laman. Deze synodale commissie legt Netelenbos op 2 september 1920 een reeks van negentien vragen voor, die hij één dag later schriftelijk heeft beantwoord.⁵⁸ In de vragen is een duidelijke opbouw te herkennen. Ze zetten algemeen in met de vraag of Netelenbos 'het van harte eens [is] met wat onze kerken belijden in Art. 4 en 5 onzer Geloofsbelijdenis'. Daarop volgen vragen over de inspiratie van de Schrift. Is die inspiratie beperkt tot de bijbelschrijvers of strekt deze zich ook uit tot de 'optekening en teboekstelling'? Geldt de inspiratie alleen voor de 'religieuze en ethische waarheden', of 'ook ten opzichte van de optekening der historische feiten in de Schrift, zoodat we in deze Goddelijke inspiratie den waarborg hebben, dat deze in de Schrift ons meegedeelde feiten ook werkelijk geschied zijn?'.⁵⁹ De vragen spitzen zich vervolgens toe op het onderscheid dat Netelenbos maakt tussen vorm en inhoud van bijbelverhalen. Een concreet voorbeeld daarvoor betreft zijn opvatting over Genesis 2 en 3. Zijn antwoorden op deze vragen zijn uiteindelijk beslissend in de kwestie. Over het onderscheid tussen vorm en inhoud schrijft Netelenbos:

Wanneer ik onderscheid gemaakt heb tusschen inhoud en vorm der H. Schrift, dan bedoelde ik daarmede niet, dat die vorm toevallig zou zijn en niet van God gewild, maar alleen, dat het Gods bestier en wil is geweest, zijne goddelijke geopenbaarde waarheid te geven in historischen, tijdelijken en menschelijken vorm. Daarmede bedoelde ik *niet*, dat eenige waarheid of eenig feit hierdoor corrupt en verdraaid tot ons zou zijn gekomen, zoodat we reden zouden hebben te vragen: is deze waarheid wel betrouwbaar of heeft dat feit wel plaatsgevonden? – maar alleen, dat de inkleeding van waarheden en feiten het stempel draagt van het menschelijk-beperkte en menschelijk-ten deele, waarvan de apostel Paulus ook in 1 Cor. 13 vs 9-13 spreekt.⁶⁰

Over het concrete voorbeeld van Genesis 2 en 3 schrijft hij:

Het ons in Gen. 2 en 3 verhaalde neem ik aan als *werkelijk ge-*